

Sammanträde med

Vård- och omsorgsnämnden

Plats och tid för sammanträde

**Onsdag 25 september 2019 kl. 14.00
Älgen, Barnhemsgatan 13, Köping****Ärenden**

1	Upprop	
2	Val av protokolljusterare – i tur att justera är: Gunvor Sharp	
3	Målarbete	§ 64
4	Månadsuppföljning ekonomi	§ 65
5	Delårsrapport	§ 66
6	Effektivisering av serviceinsatsen matinköp inom hemtjänsten i Köpings kommun	§ 67
7	Platsbehov i särskilt boende	§ 68
8	Förslag till beslut om stadsbidrag för höjd dagpenning inom daglig verksamhet LSS år 2019	§ 69
9	Delgivningar att lägga till handlingarna, delges i pärm	§ 70
10	Anmälan av delegeringsbeslut – arbetsutskottet, delges i pärm	§ 71
11	Anmälan av delegeringsbeslut i pärm	§ 72
12	Övrigt	§ 73

*Vård- och omsorgsnämndens nästa sammanträde är den
Arbetsutskottets nästa sammanträde är den*

Vid förhinder meddela Sandra Eriksson, tfn 255 08 eller sandra.eriksson1@koping.se

Vård- och omsorgsnämnden

Kallade

Roger Eklund (S), ordförande
Shazia Qorbani (S), vice ordf.
Johan Jansson (S)
Marie Oskarsson (S)
Ritva Sjöholm (S)
Gerd Holmström (M)
Gunvor Sharp (M)
Yvonne Blücher Svensson (V)
Jenny Adolphson (C)
Maria Liljedahl (SD)
Monica Israelsson (SD)

Underrättade ersättare

Emil Thunberg (S)
Irene Smedberg (S)
Barbro Andersson (S)
Eivor Valcic (S)
Seija Eriksson (S)
Cecilia Ugglå (M)
Mikaela Blom (V)
Peter Zetterberg (L)
Kent Lucas (KD)
Helena Pettersson (SD)
Joakim Öryd (SD)

Personalrepresentanter

Camilla Dahl, Kommunal (ord)
Leena Eriksson, Kommunal (ersättare)

Ulla Andersson, Vision

Övriga underrättade

Annasarah Pavasson, vård- och omsorgschef
Sassa Carlström, äldreomsorgschef
Annette Lundblom, verksamhetschef LSS & Socialpsykiatri
Eva Saaw, kvalitetschef
Agneta Roos, Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)
Mats Glimbrant, förvaltningsekonom
Margareta Faber, ekonom
Kenneth Blomqvist, ekonom/controller
Annette Persson, miljö- och kvalitetsutvecklare
Kamyar Sheikhan, utvecklare
Sandra Eriksson, nämndsekreterare
Ulla Danielsson, personalsekreterare
Elizabeth Salomonsson, kommunalråd

Enhetschefer Vård & Omsorg

Sami Luro, LSS
Maritha Björklund, LSS
Maria Frid, LSS
Annika Persson, LSS
Eva Andersson, Socialpsykiatri
Liisa Nyberg, Personlig assistans
Anna Hellberg, Personlig assistans
Anne Tjernberg, Nygården
Ann-Sofie Pettersson, Nygården
Sirpa Vikman-Eriksson, Nordlund
Huriya Prnjavorac, Ängslund
Helena Hedlund, Rosendal
Gunilla Jansson, Rosendal
Anette Enarsson, Hagaberg
Elizabeth Törnwall, Sorbygården & Hemtjänst Munktorp
Päivi Ackesten, Kolsva
Adriano Cecchia, Kolsva
Ylva Eriksson, Kolsva
Jenny Zakrisson, Sjuksköterskeheten
Tf. Nathalie Norgren, Hemtjänst Östra
Lilian Voto, Hemtjänst Västra
Katrine Gunnarsson, Hemtjänst Tunadal
Helene Johansson, Personalstrateg och enhetschef bemanningen
Anna-Karin Andersson, Rehab, aktivitet och anhörigstöd
Eva Gindemo, Biståndsenheten

Fackliga representanter

Camilla Dahl, Kommunal
Leena Eriksson, Kommunal
Ulla Andersson, Vision
Susanna Carlzon, Vårdförbundet
Therese Jakobsson, Sveriges arbetsterapeuter
Nina Clefberg, Sveriges arbetsterapeuter
Tobias Jourdain, Fysioterapeuterna

Tidningar

Taltidningen, Västerås
Bärgslagsbladet
Radio Västmanland
Magazin24

Vård- och omsorgsnämnden

VON § 64
VON/Au § 80

Målarbete

Information om kommande målarbete.

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

att noterar informationen

VON § 65
VON/Au § 81

Månadsuppföljning ekonomi

Driftbudgetuppföljning till och med augusti månad 2019.

Arbetsutskottet beslutade den 9 september att anmäla ärendet till vård- och omsorgsnämndens sammanträde den 25 september.

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

att godkänna månadsuppföljningen till och med augusti månad 2019

Vård- och omsorgsnämnden

VON § 66
VON/Au § 82

Delårsrapport

Delårsrapport för vård- och omsorgsförvaltningen.

Arbetsutskottet beslutade den 9 september att anmäla ärendet till vård- och omsorgsnämndens sammanträde den 25 september.

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

att godkänna delårsrapporten för vård- och omsorgsförvaltningen

VON § 67
VON/Au § 83

Effektivisering av serviceinsatsen matinköp inom hemtjänsten i Köpings kommun

Arbetsutskottet beslutade den 9 september att anmäla ärendet till vård- och omsorgsnämndens sammanträde den 25 september samt att information ges på sammanträdet för att sedan tas upp för beslut i oktober månad.

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

att notera informationen, samt

att ärendet tas upp för beslut i oktober månad

VON § 68
VON/Au § 84

Platsbehov i särskilt boende

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

att notera informationen

VON § 69
VON/Au § 85

Förslag till beslut om stadsbidrag för höjd dagpenning inom daglig verksamhet LSS år 2019

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2019 fördela medel till kommunerna i stimulansbidrag för habiliteringsersättning. Stadsbidragen får användas av kommunerna i syfte att införa eller höja en låg dagpenning till dem som deltar i daglig verksamhet enligt LSS.

Enligt Socialstyrelsens fördelningsnyckel har Köping kunnat rekvirera 1 129 934 kr. Beloppet är framräknat utifrån antalet deltagare som finns i daglig verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) i kommunen. Köpings kommun har nu erhållit 576 128 kr extra efter omfördelning av ej rekvirerat stadsbidrag, d.v.s. en total summa av 1 706 062 kr.

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott beslutade föreslå vård- och omsorgsnämnden besluta

att notera informationen, samt

att besluta enligt upprättat förslag

VON § 70

Delgivningar att lägga till handlingarna

Delges i pärm

Kontrollrapport från Miljökontoret

Kontroll enligt livsmedelslagen på Nibblesbackevägen 33, Ängslund, den 9 september. Miljökontoret konstaterade brister i verksamheten som bedöms utgöra avvikelser från livsmedelslagstiftningen.

Kontroll enligt livsmedelslagen på Nibblesbackevägen 31, Hagaberg, den 9 september. Miljökontoret konstaterade brister i verksamheten som bedöms utgöra avvikelser från livsmedelslagstiftningen.

VON § 71

Anmälan av delegeringsbeslut – arbetsutskottet

Delges i pärm

Beslut i protokoll från vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott 2019-08-12

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

att notera anmälan av delegeringsbeslut från arbetsutskottets sammanträde 2019-08-12

VON § 72

Anmälan av delegeringsbeslut i pärm

- Delegeringsbeslut gällande avgifter inom vård- och omsorg
Delegeringsbeslut nr 12-13/2019

Förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar

att notera anmälan av delegeringsbeslut 12-13/2019

Vård- och omsorgsnämnden, uppföljning jan - aug 2019

HELÅRSPROGNOS, VERKSAMHETSNIVÅ 3

100	Vård och omsorgsnämnden	601	0	0	0	0
130	Övrig politisk verksamhet	476	0	0	0	0
509	Vård och omsorg, gemensamt	104 643	0	4 085	-4 525	-440
510	Vård och omsorg, äldre enl. SoL	286 032	1 600	-2 300	-700	-1 400
513	Insatser enligt LSS och SFB	128 792	-350	-6 966	3 782	-3 533
520	Funktionsnedsättning enligt SoL	13 775	0	-100	-900	-1 000
530	Färdtjänst och riksfärdtjänst	3 821	0	0	200	200
		538 140	1 250	-5 281	-2 143	-6 173

HELÅRSPROGNOS, VERKSAMHETSNIVÅ 4

1003	Vård och omsorgsnämnden	601	0	0	0	0
1306	Övrig politisk verksamhet	476	0	0	0	0
5090	Vård och omsorg, gemensamt	104 643	0	4 085	-4 525	-440
5100	Vård och omsorg, äldre, SoL, ord. bo	85 791	1 600	-1 500	-500	-400
5105	Vård och omsorg, äldre, SoL, sär. bo	200 241	0	-800	-200	-1 000
5131	Boende enligt LSS	72 367	0	-2 111	1 350	-761
5132	Personlig assistans enligt LSS och SFB	31 031	-350	-3 405	2 432	-1 322
5133	Daglig verksamhet enligt LSS	18 151	0	-1 850	0	-1 850
5134	Övriga insatser enligt LSS	7 243	0	400	0	400
5200	Funktionsnedsättning enl. SoL, ord. bo	4 367	0	-300	-300	-600
5201	Funktionsnedsättning enl. SoL, sär. bo	9 408	0	200	-600	-400
5301	Färdtjänst och riksfärdtjänst	3 821	0	0	200	200
		538 140	1 250	-5 281	-2 143	-6 173

Helårsprognosen uppgår till – 6 173 tkr, vilket är samma prognosvärde som föregående månad.

HELÅRSPROGNOS, VERKSAMHETSNIVÅ 4, MÅNAD FÖR MÅNAD

	Verksamhetsnivå 4	Feb	Mars	April
1003	Vård och omsorgsnämnden	0	0	0
1306	Övrig politisk verksamhet	0	0	0
5090	Vård och omsorg, gemensamt	1 784	-941	-941
5100	VoO, äldre, SoL, ord. bo	-2 250	-1 770	-1 770
5105	VoO, äldre, SoL, sär. bo	-1 500	-1 000	-1 000
5131	Boende enligt LSS	-3 500	-800	-800
5132	Personlig ass.enligt LSS och SFB	0	-209	-209
5133	Daglig verksamhet enligt LSS	-1 200	-1 450	-1 450
5134	Övriga insatser enligt LSS	201	450	450
5200	Funkt.nedsättning SoL, ord. bo	-780	-580	-580
5201	Funkt.nedsättning SoL, sär. bo	250	100	100
5301	Färdtjänst och riksfärdtjänst	0	300	300
		-6 995	-5 900	-5 900

	Verksamhetsnivå 4	Maj	Juli	Aug
1003	Vård och omsorgsnämnden	0	0	0
1306	Övrig politisk verksamhet	0	0	0
5090	Vård och omsorg, gemensamt	-440	-440	-440
5100	VoO, äldre, SoL, ord. bo	-2 300	-400	-400
5105	VoO, äldre, SoL, sär. bo	-1 000	-1 000	-1 000
5131	Boende enligt LSS	-294	-761	-761
5132	Personlig ass.enligt LSS och SFB	-343	-1 322	-1 322
5133	Daglig verksamhet enligt LSS	-1 850	-1 850	-1 850
5134	Övriga insatser enligt LSS	350	400	400
5200	Funkt.nedsättning SoL, ord. bo	-440	-600	-600
5201	Funkt.nedsättning SoL, sär. bo	-400	-400	-400
5301	Färdtjänst och riksfärdtjänst	300	200	200
		-6 417	-6 173	-6 173

Ovanstående tabeller anger helårsprognoserna vid varje prognostillfälle. Helårsprognoser upprättas varje månad med undantag per januari, juni och december. Det sker förändringar i omvärlden och i nämndens verksamhet vilket påverkar helårsprognosen vid varje prognostillfälle, exempel på sådana prognososäkerheter finns att läsa i slutet av denna rapport.

Verksamhet 5090 Vård och omsorg, gemensamt

Helårsprognosen beräknas uppgå till - 440 tkr.

Inom det gemensamma området ryms förvaltningens ledning och administration, ekonomienheten, kvalitetsenheten, myndighetsenheten, bemanningsenheten, sjuksköterskeenheten och rehabenheten. Här intäkts- och kostnadsredovisas bland annat hyror, verksamhetssystem samt övriga intäkter och kostnader som är av förvaltningsövergripande karaktär.

- Besparingen för Trygghetsteamet som initierades under 2018 ger ett överskott mot 2019 års budget med 4 184 tkr.
- Kostnader för nya och utköp av gamla arbetskläder beräknas ge ett underskott med - 2 725 tkr jämfört med budget.
- Sjuksköterskeenheten har svårt att rekrytera sjuksköterskor och hyr därför in denna yrkeskategori, underskottet mot årsbudget beräknas uppgå till - 1 600 tkr.
- Rehabenheten prognostiserar med ett underskott på - 800 tkr. Detta beror på att kostnader för hjälpmedel har under tidigare år belastat investeringsbudgeten. Från och med 2019 kommer dessa kostnader att kostnadsföras mot driftbudgeten, vilket är helt i linje med den kommunala redovisningslagen.
- Vakanta tjänster eller tjänster som säljs beräknas ge ett överskott med 500 tkr.

Verksamhet 5100 Vård och omsorg, äldre, enligt SoL, ordinärt boende

Helårsprognosen beräknas uppgå till - 400 tkr. Vid prognosen per maj beräknades den uppgå till - 2 300 tkr. Större delen av den positiva differensen består av att nämnden rekviderat statsbidrag i form av stimulansmedel för 2019 för förstärkning av äldreomsorgen.

Inom denna verksamhet ryms hemtjänst, anhörigvårdare, dagverksamhet och ansvaret för utskrivningsklara personer.

- Tabellen nedan visar att antalet utförda hemtjänsttimmar i snitt per dag ökat under april och maj men under juni till augusti har den varit flukturerande, med ett undantag av juni månad. Underskottet för hemtjänsten beräknas bli - 2 200 tkr.
- Underskottet i ovanstående punkt balanseras mot det rekviderade statsbidraget på 1 600 tkr. Detta statsbidrag kan användas inom del av äldreomsorgen där respektive kommun ser att behoven är som störst. Detta innebär att det statsbidraget kan fördelas inom de olika verksamheterna inom äldreomsorgen.
- Anhörigvårdare utför hemtjänstinsatser. Kostnaderna för detta beräknas vid prognosen per maj ge ett underskott med - 300 tkr. En brukare som tidigare haft anhörigvårdare har beviljats personlig assistans enligt LSS från 1 juli. Detta kommer att medföra ökade kostnader motsvarande 865 tkr, vilket kommer att försämra helårsprognosen inom verksamheten för personlig assistans.
- Dagverksamheten prognostiserar med ett överskott på 200 tkr då man en tid haft färre besökare.

	Antal utförda hemtjänsttimmar i snitt per dag	Antal utförda hemtjänsttimmar	Antal brukare
Januari	301	9335	1027
Februari	319	8919	1042
Mars	307	9523	1041
April	318	9872	1054
Maj	326	10102	1067
Juni	289	8657	1075
Juli	332	10301	1093
Augusti	287	8903	1083

Verksamhet 5105 Vård och omsorg, äldre, enligt SoL, särskilt boende

Helårsprognosen beräknas uppgå till – 1 000 tkr.

Varje enskilt boende får en intäktbudget baserat på hur många plaster boendet förfogar över. Extra intäkter ges även för extra korttidsbeläggning och beläggning av extra växelvård. Summerat på samtliga boenden är personalkostnaderna högre än dessa intäkter. Detta beror till stor del på att det är svårt att få tag på vikarier, vilket innebär högre kostnader för den ordinarie personalen. Detta blir konsekvensen när det är hög sjukfrånvaro, exempelvis vid maginfluensa, vilket varit vanligt förekommande under våren.

Verksamhet 5131 Boende enligt LSS

Helårsprognosen beräknas uppgå till – 761 tkr. Vid prognosen per maj beräknades den uppgå till – 294 tkr. Den negativa differensen mellan månaderna består till största delen av externt köpta platser.

Inom denna verksamhet ryms boende, både internt och externa, för både vuxna och barn.

- De interna gruppboendena prognostiserar ett underskott med – 2 211 tkr. Flera personer som bor på gruppboenden har höga omsorgsbehov.
- Externt köpta platser är förknippade med höga kostnader. Dessa köpta platser är färre än under 2018. Några personer har och kommer att avslutas men det kan också bli aktuellt med kommande placeringar, vilket innebär att det prognostiserade överskottet skrivs ner från 2 200 tkr till 1 450 tkr för dessa placeringar.

	Antal personer med gruppboende	Antal personer med serviceboende	Antal personer med satellitlägenhet
Januari	63	10	14
Februari	61	10	13
Mars	62	10	13
April	63	10	13
Maj	62	10	13
Juni	62	10	13
Juli	62	10	16
Augusti	62	10	13

Verksamhet 5132 Personlig assistans enligt LSS och SFB

Helårsprognosen beräknas uppgå till – 1 322 tkr. Vid prognosen per maj beräknades den uppgå till – 343 tkr. Den negativa differensen mellan prognoserna består till största delen av ett nytt LSS- beslut.

Kommunen har det grundläggande ansvaret för personlig assistans enligt LSS (Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Om en person har behov av personlig assistans mer än 20 timmar per vecka kan Försäkringskassan besluta om assistansersättning enligt SFB (Socialförsäkringsbalken). I kommunen förekommer både interna och externa utförare.

- Årets budget för personlig assistans baserades på antal beslutade timmar i november 2018. Denna budget gav överbalans med 3 246 tkr jämfört med tilldelad ram inom personlig assistans.
- Assistansersättningen från Försäkringskassan är 299,80 kr per timme. Den ersättningen utgör personalbudget för den interna verksamheten. De interna utförarna prognostiserar ett underskott på – 3 753 tkr. I några assistansärenden utförs tid utan beslut.
- De externa utförarna ersätts av nämnden med sjuklönekostnader enligt dom i förvaltningsrätten från 2011. Dessa sjuklönekostnader är obudgeterade men beräknas kosta - 500 tkr under 2019.
- För brukare med beslut enligt SFB och som valt externa utförare ersätter nämnden de externa utförarna med de 20 första timmarna i veckan. Två av dessa brukare har under året avlidit, vilket innebär en minskad kostnad för nämnden med 550 tkr.
- En brukare som tidigare haft anhörigvårdare har beviljats personlig assistans enligt LSS från 1 juli. Detta kommer att medföra ökade kostnader motsvarande 865 tkr.

Verksamhet 5133 Daglig verksamhet enligt LSS

Helårsprognosen beräknas uppgå till – 1 850 tkr.

Underskottet beror till stor del på en underbalanserad personalbudget, vilket beror på utökning med en grupp och fler beslut under 2018. En person med behov av en stödpedagog väntas påbörjas under hösten.

Antal personer	med beslut	i	Differens
	daglig verksamhet	daglig verksamhet	
Januari	125	112	-13
Februari	126	116	-10
Mars	123	117	-6
April	124	117	-7
Maj	123	113	-10
Juni	122	111	-11
Juli	126	113	-13
Augusti	126	113	-13

Verksamhet 5134 Övriga insatser enligt LSS

Helårsprognosen beräknas uppgå till + 400 tkr.

Helårsprognosen för ledsagarservice är – 50 tkr, för kontaktpersoner + 100 tkr, för avlösarservice – 100 tkr, för korttidsvistelse + 450 tkr.

Antal personer med	Ledsagar- service	Kontakt- person	Avlösar- service	Korttids- vistelse
Januari	8	77	4	19
Februari	8	77	4	20
Mars	9	77	4	23
April	9	80	4	23
Maj	9	85	4	22
Juni	5	85	5	23
Juli	9	85	5	23
Augusti	9	85	5	24

Verksamhet 5200 Insatser till personer med funktionsnedsättning enligt SoL, ordinärt boende

Helårsprognosen beräknas uppgå till – 600 tkr.

Antal personer med boendestöd har ökat och prognosen beräknas uppgå till – 300 tkr.

Antalet personer med kontaktperson beräknas uppgå till – 300 tkr.

	Antal personer med boendestöd	Antal personer med kontaktperson
Januari	119	15
Februari	127	16
Mars	114	17
April	116	18
Maj	120	18
Juni	124	20
Juli	123	21

Verksamhet 5201 Insatser till personer med funktionsnedsättning enligt SoL, särskilt boende

Helårsprognosen beräknas uppgå till – 400 tkr.

Helårsprognosen för verksamheten på Gläntan är + 400 tkr. Den öppna verksamheten på Knytpunkten beräknas ge ett underskott med - 300 tkr. Nämnden köper externa placeringar, underskottet på dessa köp beräknas ge en negativ prognos med - 500 tkr.

RISKER – PROGNOSSÄKERHET

Verksamhet 5100 Vård och omsorg, äldre, enligt SoL, ordinärt boende

- Ökade volymer inom hemtjänsten
- Komplexare vård- och omsorgsbehov inom hemtjänsten
- Kravet på utskrivningsklara personer

Verksamhet 5105 Vård och omsorg, äldre, enligt SoL, särskilt boende

- Ökad efterfrågan på korttidsplatser och växelvård
- Ökad vårdtyngd i form av vård i livets slut och dubbelbemanning
- Fler demensplatser och/eller konvertering av somatikplatser till demensplatser.

Verksamhet 5131 Boende enligt LSS

- Externa placeringar
- Ökat omsorgsbehov

Verksamhet 5132 Personlig assistans enligt LSS och SFB

- Fler beslut enligt LSS
- Fler beslut enligt SFB (20 första timmarna)

Verksamhet 5133 Daglig verksamhet enligt LSS

- Fler grupper
- Enskild arbetstagare med behov av egen personal

Verksamhet 5134 Övriga insatser enligt LSS

- Ökade volymer

Verksamhet 5200 Insatser till personer med funktionsnedsättning enligt SoL, ordinärt boende

- Fler personer med boendestöd
- Fler person med kontaktperson

Verksamhet 5201 Insatser till personer med funktionsnedsättning enligt SoL, särskilt boende

- Externa placeringar
- Fler personer besöker den öppna verksamheten

VON Bilaga § 66/2019
AU Bilaga §

Delårsrapport augusti 2019

Med driftbudgetuppföljning nummer 2

Vård- och omsorgsnämnden

Delårsrapport augusti 2019

Händelser under året:

Våra viktigaste händelser

- Sammanslagningen med Kolsva
- Färdigställande av lokalförsörjningsplan
- Beslut om ett nytt LSS-boende
- Arbetet kring Heltidsresan
- Planering av ett eget tvätteri i samverkan med social- och arbetsmarknadsförvaltningen
- Svårigheter att rekrytera enhetschefer

Andra händelser

- Ett nytt verksamhetssystem för avvikelser, synpunkter och klagomål har tagits i bruk. Detta möjliggör en bättre hantering och uppföljning samt underlättar möjligheten att sammanställa statistik.
- Upphandling av digitala larm, med möjlighet till olika tillval, ser efter en lång process ut att kunna avslutas.

Ekonomisk uppföljning

Driftredovisning

Verksamhet	Budget	Prognos Helår	Avvikelse
Vård- och omsorgsnämnd	601	601	0
Övrig politisk verksamhet	476	476	0
Vård och omsorg, gemensamma funktioner	104 643	105 083	-440
Vård och omsorg enligt SoL, ordinärt boende	85 791	86 191	-400
Vård och omsorg enligt SoL, särskilt boende	200 241	201 241	-1 000
Boende enligt LSS	72 367	73 128	-761
Personlig assistent enligt LSS/SFB	31 031	32 353	-1 322
Daglig verksamhet enligt LSS	18 151	20 001	-1 850
Övriga insatser enligt LSS	7 243	6 843	400
Funktionsnedsättning enligt SoL, ordinärt boende	4 367	4 967	-600
Funktionsnedsättning enligt SoL, särskilt boende	9 408	9 808	-400
Färdtjänst och riksfärdtjänst	3 821	3 621	200
Summa	538 140	544 313	- 6 173

Kommentarer

Vård och omsorg gemensamt uppvisar en helårsprognos på - 0,4 Mkr. Detta beror på omstrukturering av trygghetsteamet 2018, vilket ger en årlig besparingseffekt på 4,2 Mkr. Kostnader för inköp av nya arbetskläder samt utköp av befintliga beräknas kosta - 2,7 Mkr utöver budget. Sjuksköterskeenheten beräknar ett underskott med - 1,6 Mkr eftersom de anlitar hyrsköterskor då det är svårt att rekrytera denna yrkeskategori. Rehabiliteringen har ett ökat behov av hjälpmedel som beräknas ge ett underskott med - 0,8 Mkr. Obesatta vakanta tjänster eller tjänster som säljs beräknas ge ett överskott med 0,5 Mkr.

Vård och omsorg om äldre enligt SoL uppvisar en helårsprognos på - 1,4 Mkr. Hemtjänsten utför alltmer timmar hos brukaren, vilket beräknas ge ett underskott på - 2,2 Mkr. Dagverksamheten har något färre besökare och beräknas ge ett överskott med

0,2 Mkr. Den öppna verksamheten beräknas ge ett underskott på - 0,3 Mkr. Särskilt boende beräknas ge ett underskott på - 0,7 Mkr då det under våren varit mycket sjukfrånvaro och samtidigt har vikariatillgången varit svag, varför det uppstått höga personalkostnader på den ordinarie personalen. Nämnden har rekviderat ett statsbidrag i form av stimulansmedel för 2019 för förstärkning av äldreomsorgen på 1,6 Mkr. Detta statsbidrag ingår i helårsprognosen.

Insatser enligt LSS och SFB uppvisar en helårsprognos på - 3,5 Mkr. Dessa insatser är mycket kostnadskrävande och förändringar av volymer innebär en hög risk av prognososäkerhet. Det prognostiserade underskott beror till stor del på ett stort vård- och omsorgsbehov för de som bor på gruppboendestäder och det beräknas ge ett underskott på - 0,8 Mkr. Personlig assistans beräknas ge ett underskott med - 1,3 Mkr. Den dagliga verksamheten beräknas ge ett underskott på - 1,8 Mkr då det startades en ny grupp under 2018. Övriga insatser enligt LSS beräknas ge ett överskott med 0,4 Mkr.

Insatser till personer med funktionsnedsättning enligt SoL uppvisar en helårsprognos på - 1,0 Mkr och det går ett skönja en volymökning samt ett ökat vårdbehov.

Åtgärder vid avvikelser

Åtgärder under 2019 väntas inte ge någon större effekt på resultatet. Beslutade besparingar i nedanstående tabell förväntas ge en helårseffekt under 2020 med +2,1 Mkr.

Beslutad besparing	År 2020
Arbetskonsulent	0,65
Minskad assistansersättning till externa utförare	0,25
Öppen verksamhet	0,50
Ekonom	0,70

Nämnden har under hösten köpt in arbetskläder till medarbetarna samt börjat att tvätta dessa kläder i egen regi. Tidigare har nämnden hyrt arbetskläder och köpt tjänsten tvätt. Helårseffekten under 2020 beräknas uppgå till +2,0 Mkr.

Vid ett beslut att införa digital nyckelhantering inom hemtjänsten med start under våren 2020 skulle effekten under 2020 beräknas uppgå till 1,0 Mkr. Vid ett beslut att effektivisera serviceinsatsen matinköp skulle detta kunna ge en helårseffekten under 2020 på +1,0 Mkr.

Investeringsredovisning

Verksamhet	Budget	Utfall	Prognos Helår	Avvikelse Helår
Inventarier	12 696	655		
Summa	12 696	655	12 696	0

Kommentarer

Upphandling av lås och larm är klar och installationer kommer att påbörjas under oktober. Investeringsutgiften för det nya tvätteriet kommer bokföras under slutet av året. Sedvanliga reinvesteringar vad gäller tex vårdängar och övriga inventarier beräknas bokföras under slutet av året.

Verksamhetsfakta

	01-08 2018	Utfall 2018	Budget 2019	01-08 2019	Prognos 2019
Vårddygn korttidsvård SoL	7 586	11 402	11 402	7 990	12 000
Hemtjänstimmar SoL	65 168	97 730	97 730	75 614	110 000
Boende LSS *	94	89	89	85	85
Daglig verksamhet LSS *	119	115	115	111	111

* Antal personer

Nämndens bidrag till de kommungemensamma målen**Vård- och omsorgsnämnden****Mål - En kommun med hög kvalitet**

Äldre och personer med funktionsnedsättning ska erbjudas vård och omsorg av god kvalitet, av engagerad personal med gott bemötande och kompetens.

Vi ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete för uppföljning, utvärdering och ständig förbättring av verksamheten

Brukaren ska alltid vara i fokus! Därför har vi kommunens 3T, trevlig, trovärdig och tillgänglig som ledord när vi möter brukarna och medborgaren.

Att förbättra kvalitén är ett personligt åtagande för alla som jobbar i kommunen. Samarbete, engagemang och initiativförmåga från alla är en förutsättning för att förbättra det vi gör i smått och stort.

Så ligger vi till med årets aktiviteter**Läget****Saker som vi vill satsa extra på i år**

Ett värdegrundsarbete (inklusive 3T) med hög grad av delaktighet inom hela organisationen	Startar i höst
Framtagande av en kompetensförsörjningsplan	Startar i höst
Öka antalet skriftliga synpunkter	Pågår
Undersöka hur medborgarna vill få information om oss	Klar
Öka svarsfrekvensen på brukarenkäten.	Pågår

Bra saker som vi fortsätter med

Se över och uppdatera hemsidan för att informationen ska vara lättillgänglig och aktuell.	Bättre
---	--------

Nämndens lägeskommentar och årets bedömning**Så långt har vi kommit med aktiviteterna**

Tidigare arbete kring värdegrund kommer att fortsätta och även en översyn av nu gällande värdighetslöften. Plan för genomförande av värdegrundsarbetet fastställs under hösten 2019.

Plan för kompetensförsörjning kommer att påbörjas under hösten 2019. En samverkan med Social- och arbetsmarknadsförvaltningen har inletts.

Aktiviteter för att öka antalet skriftliga synpunkter pågår i hela förvaltningen. Brukare, närstående och gode män informeras muntligt och skriftligt, informationsblad delas ut. Webbsida och intranät har uppdaterats och synpunkter registreras i nytt verksamhetssystem vilket innebär en förbättring av handläggning och uppföljning.

Enkätundersökning om hur medborgarna vill ha information från oss är genomförd.

Brukare och anhöriga informeras och uppmuntras att besvara brukarundersökningen, via kontaktmän, vid anhörigträffar, m.m. Föregående års resultat har redovisats vid anhörigträffar.

Kommer vi att nå ända fram med aktiviteterna och därigenom bidra till måluppfyllelsen?

Ja

Finns förutsättningarna för att nå målsättningarna för nämndens egna indikatorer?

Andelen brukare inom hemtjänsten som är nöjda med verksamheten ökar	Ja
Andelen brukare inom särskilt boende som är nöjda med verksamheten ökar	Ja
Andelen brukare inom hemtjänsten som är nöjda med bemötande ökar	Ja
Andelen brukare inom särskilt boende som är nöjda med bemötande ökar	Ja
Antal synpunkter ska öka	Ja

Vård- och omsorgsnämnden

Mål – En kommun med inflytande och bra information

Äldre och personer med funktionsnedsättning ska känna att de respekteras och behandlas som individer med inflytande över sin situation. Planering och genomförande av vård och omsorg ska göras tillsammans med brukaren och dess närstående för att öka möjligheterna till ett självständigt liv.

Så ligger vi till med årets aktiviteter

Läget

Saker som vi vill satsa extra på i år

Säkerställa att brukaren varit delaktig vid upprättandet av genomförandeplanen	Pågår
Stärka upp den sociala dokumentationen	Pågår
Säkerställa att alla särskilda boendeformer har ett brukarråd	Pågår
Ökad delaktighet och brukarmedverkan genom att brukare erbjuds att delta i delaktighetsslingor.	Pågår

Bra saker som vi fortsätter med

Samarbetet med väntjänst och frivilligorganisationer	Bra
--	-----

Nämndens lägeskommentar och årets bedömning

Så långt har vi kommit med aktiviteterna

Aktiviteter pågår inom hela förvaltningen för att säkerställa att brukaren, utifrån sin förmåga, varit delaktig i upprättandet av genomförandeplanen.

En träff med dokumentationsombud har genomförts och under hösten planeras utbildningsinsatser inom individens behov i centrum (IBIC) och social dokumentation för enhetschefer och dokumentationsombud.

Brukarråd genomförs i de flesta verksamheter där det bedöms möjligt. I övriga fyller anhörigträffar delvis samma funktion, att säkerställa att information ges, delaktighet och inflytande.

Två delaktighetslingor har genomförts inom funktionsnedsättningsområdet under våren.

Under hösten genomförs brukarundersökningar inom funktionsnedsättningsområdet.

Kommer vi att nå ända fram med aktiviteterna och därigenom bidra till målfyllelsen?

Ja

Finns förutsättningarna för att nå målsättningarna för nämndens egna indikatorer?

Andelen brukare inom hemtjänst som uppger att personalen tar hänsyn till åsikter/önskemål ökar. Ja

Andelen brukare inom särskilt boende uppger att personalen tar hänsyn till åsikter/önskemål ökar. Ja

Vård- och omsorgsnämnden

Mål – Trygghet i livets alla skeenden

Äldre och personer med funktionsnedsättning ska känna sig trygga i sitt boende och i sin omgivning, och ha tillgång till den vård och omsorg som den behöver.

Alla anhöriga och närstående ska uppleva att de får stöd och att de har möjlighet att delta i vården och omsorgen. Anhöriga ses som en resurs till brukaren. Brukarnas känsla av trygghet ska öka genom god vård och omsorg utifrån individuella behov.

Så ligger vi till med årets aktiviteter

Läget

Saker som vi vill satsa extra på i år

Högre grad av självständighet och trygghet genom ökad användning av välfärdsteknik Pågår

Öka förtroendet för verksamheten genom förbättrad intern och extern kommunikation Startar i höst

Ökat brukarfokus i värdegrundsarbetet inklusive 3T. Startar i höst

Bra saker som vi fortsätter med

Erbjuda trygghetskameror till brukare i behov av natt tillsyn. Bra

Personer över 80 år inbjuds till informations-träff och de som önskar erbjuds förebyggande hembesök. Bra

Erbjuda alla brukare en kontaktman. Bra

Nämndens lägeskommentar och årets bedömning

Så långt har vi kommit med aktiviteterna

Arbetet med att öka användningen av välfärdsteknik pågår inom förvaltningen. Trygghetskamera erbjuds nu som förstahandsalternativ, före tillsynsbesök.

Efter en lång process är larmupphandlingen slutförd och det kommer att finnas större möjligheter att komplettera systemet med olika tekniska lösningar.

Under hösten kommer samtliga medarbetare att besvara en enkät i syfte att undersöka hur den interna kommunikationen kan förbättras.

Kommer vi att nå ända fram med aktiviteterna och därigenom bidra till målfyllelsen?

Ja

Finns förutsättningarna för att nå målsättningarna för nämndens egna indikatorer?

Andel som uppger att det känns tryggt att bo hemma med stöd av hemtjänsten ökar.	Ja
Andel som uppger att det känns tryggt att bo i särskilt boende ökar.	Ja

Vård- och omsorgsnämnden**Mål – Aktiv fritid och bred kultur för alla**

Vi ska erbjuda äldre och personer med funktionsnedsättning en aktiv och meningsfull tillvaro i gemenskap med andra.

Så ligger vi till med årets aktiviteter**Läget****Saker som vi vill satsa extra på i år**

Aktivitetsplanering ska i större utsträckning utgå från brukarens önskemål	Startar i höst
Förbättra informationen angående aktivitetssamordning och aktiviteter på hemsidan	Pågår
Utöka samverkan med studieförbund, väntjänst och frivilligorganisationer	Pågår

Bra saker som vi fortsätter med

Fortsatt utveckling av mötesplatser	Bättre
-------------------------------------	--------

Nämndens lägeskommentar och årets bedömning**Så långt har vi kommit med aktiviteterna**

Aktiviteter kommer att utgå från brukares intressen och önskemål, förmedlade via Tunadalsrådet som representerar alla verksamheter på Tunadals mötesplats. Första mötet äger rum i oktober.

Material till hemsidan finns framtaget och kommer att publiceras med hjälp av kommunikatören.

Studieförbundet vuxenskolan har startat upp gruppaktiviteter i äldreboenden, koncept "Solstänk".

Kommer vi att nå ända fram med aktiviteterna och därigenom bidra till måluppfyllelsen?

Ja

Finns förutsättningarna för att nå målsättningarna för nämndens egna indikatorer?

Andel i särskilt boende som är nöjda med aktiviteterna som erbjuds	Ja
--	----

Vård- och omsorgsnämnden**Mål – Miljöarbete med omsorg om gemensamma resurser, natur och klimat**

Vård- och omsorgsnämnden bidrar till målet genom att arbeta med miljöförbättringar utifrån de övergripande miljömålen för kommunen som därefter är nedbruten på en möjlig nivå för verksamheten. Att väma om vår miljö ska vara en del av det dagliga arbetet och en naturlig del i all planering.

Så ligger vi till med årets aktiviteter	Läget
Saker som vi vill satsa extra på i år	
Säkerställa att förvaltningens medarbetare följer miljörutinerna	Pågå
Bra saker som vi fortsätter med	
Miljöfrågorna integreras och kommuniceras i det dagliga arbetet.	Bra
Nämndens lägeskommentar och årets bedömning	
Så långt har vi kommit med aktiviteterna	
Uppföljning sker via internrevision.	
Kommer vi att nå ända fram med aktiviteterna och därigenom bidra till måluppfyllelsen?	
	Delvis

Finns förutsättningarna för att nå målsättningarna för nämndens egna indikatorer?	
Koldioxidutsläpp från tjänsteresor med bil minskar	Ja
Pappersförbrukningen inom förvaltningen minskar	Ja
Energiförbrukningen ska minska	Ja

Vård- och omsorgsnämnden

Mål – Alla barn och ungdomar ska ha goda uppväxtvillkor	
<i>Vård- och omsorgsnämnden bidrar till målet genom att följa Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade. Insatser enligt denna lag ska ges den enskilde endast om han eller hon begär det. Om den enskilde är under 15 år eller uppenbart saknar förmåga att på egen hand ta ställning i frågan kan vårdnadshavare, god man, förmyndare eller förvaltare begära insatser för honom eller henne. När en insats rör ett barn ska barnet få relevant information och ges möjlighet att framföra sina åsikter. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.</i>	
Så ligger vi till med årets aktiviteter	Läget
Saker som vi vill satsa extra på i år	
Samverka med andra förvaltningar, huvudmän och myndigheter för att fånga upp barns behov i ett tidigt stadium.	Klar
Bra saker som vi fortsätter med	
Öka kunskap och kompetens kring barnperspektivet.	Bättre
Förvaltningsgemensamma träffar rörande barn med särskild problematik (BSP-grupp).	Bättre
Nämndens lägeskommentar och årets bedömning	
Så långt har vi kommit med aktiviteterna	
Kommer vi att nå ända fram med aktiviteterna och därigenom bidra till måluppfyllelsen?	
	Ja

Finns förutsättningarna för att nå målsättningarna för nämndens egna indikatorer?

Nämnden verkställer de beslut som berör den enskilde Ja

Vård- och omsorgsnämnden**Mål – Vi ska ge barn och ungdomar kunskaper för livet**

Vård- och omsorgsnämnden bidrar till målet genom att alltid ge barnen som har omsorg genom nämndens försorg goda färdigheter för att leva ett självständigt liv i aktiv gemenskap med andra.

Så ligger vi till med årets aktiviteter Läget

Saker som vi vill satsa extra på i år

Fortsatt motivera barn, ungdomar och vårdnadshavare till att det upprättas en individuell plan Pågår

Bra saker som vi fortsätter med

Skapa förutsättningar för barn och ungdomar att leva ett självständigt liv i aktiv gemenskap med andra. Bättre

Nämndens lägeskommentar och årets bedömning**Så långt har vi kommit med aktiviteterna**

Handläggare informerar och erbjuder vårdnadshavare och barn att upprätta en individuell plan. En ny ansökningsblankett kommer att tas fram där frågan om individuell plan ställs.

Kommer vi att nå ända fram med aktiviteterna och därigenom bidra till måluppfyllelsen?

Delvis

Finns förutsättningarna för att nå målsättningarna för nämndens egna indikatorer?

Andelen barn och ungdomar som har en aktuell individuell plan ökar Ja

Redovisning av särskilda uppdrag 2019

Uppdrag	Status	Kommentarer
Genomlysning/fördjupad utredning om framtida behov av lokaler för äldreomsorg.	Pågår	

Redovisning av särskilda uppdrag beslutade före 2019

Uppdrag	Status	Kommentarer
	Klicka och välj ett alternativ	

Effektivisering av serviceinsatsen matinköp inom hemtjänsten i Köpings kommun

© Köpings kommun

Rapporten skriven av:
Kamyar Sheikhani, 2019-08-20

Antagen av: Vård och omsorgsnämnden

Rapporten finns även att läsa och ladda ner på www.koping.se.

Innehållsförteckning	Fel! Bokmärket är inte definierat.
1. Bakgrund	5
2. Syfte	5
3. Omvärldsbevakning	5
4. Resultat	6
4.1 Mataffärer med möjlighet till internetköp i Köping	6
5. Tid och kostnader	7
5.1 Nuvarande tid och kostnader för insatsen matinköp	7
5.2 Tid och kostnader vid övergång till inköp av dagligvaror via internet	7
6. Förslag på organisering av matinköp inom hemtjänsten	8
6.1 Upphandling av leverantör	8
6.1.1 Kommunens kostnader vid upphandling av en leverantör som erbjuder både plockning och hemleverans av dagligvaror	8
6.1.2 Kommunens kostnader vid upphandling av en leverantör som endast erbjuder "hämta i butik"	9
6.2 Införa internetbaserade matinköp utan upphandling av leverantör	10
6.3 Förvaltningen skapar egen "Inköpsenhet"	12
6.3.1 Kommunens kostnader vid införandet av egen "Inköpsenhet"	12
7. Diskussion	12

1. Bakgrund

Insatsen matinköp är en biståndsbedömd serviceinsats som är kostsam och kräver mycket personaltid. I nuläget går hemtjänstpersonalen till en mataffär för att handla åt de brukare som har biståndsbeslut om insatsen matinköp. Nu ska förvaltningen utreda om det är möjligt att förändra detta arbetssätt till att hemtjänstpersonalen kan vara behjälpliga med beställning av dagligvaror via internet men att sedan annan aktör eller mataffären själv kan stå för plockning av varor samt hemkörning.

2. Syfte

Syftet med denna utredning är att:

- ta reda på om det finns en möjlighet att ta bort själva inhandlingen samt hemleverans av dagligvaror som hemtjänstpersonalen handlar åt de brukare som har biståndsbeslut om insatsen matinköp.
- ta reda på vilka affärer i Köping som idag erbjuder ovanstående service, eller delar av ovanstående service ex. plockning av varor men inte hemleverans.
- ta reda på om och hur förvaltningen kan övergå till internetbaserade matinköp och leveranser av dagligvaror till brukare inom hemtjänsten.

3. Omvärldsbevakning

Att använda sig av internet för inköp av dagligvaror inom hemtjänsten är något som har blivit allt mer vanligt förekommande. Istället för att hemtjänstpersonalen ska gå till affären beställs maten via internet från en mataffär som levererar direkt till hemmet. En tanke som ofta ligger bakom detta är att frigöra tid för hemtjänstpersonalen så att mer tid kan läggas på omvårdnadsinsatser eller andra serviceinsatser.

Av omvärldsbevakningen har framgått både positiva och negativa effekter vid internetbaserade matinköp som beskrivs nedan:

Positiva effekter med internetbaserade matinköp

- Den fysiska arbetsmiljön förbättras när personalen inte behöver handla i butik och bära tunga matkassar varje vecka.
- Risken för stress minskar när hemtjänstpersonalen inte behöver hantera brukarnas kontanter, kort och kvitton.
- Risken för felinköp och att kort och kontanter tappas bort eller missbrukas minskar med internetbaserade matinköp.
- Insatsen matinköp är en serviceinsats som är kostsam och kräver mycket personaltid. Ju fler personaltimmar desto större kostnader för verksamheten. Om serviceinsatser effektiviseras så kan kostnaderna minska samt mer tid frigöras för omvårdnadsinsatser.

Negativa effekter med internetbaserade matinköp

- En övergång till inköp via internet kräver utbildning av personal och inköp av surfplattor för att kunna beställa dagligvaror tillsammans med brukaren.
- En del brukare följer med hemtjänstpersonalen och handlar dagligvaror. Detta kan för vissa brukare vara det enda sociala sammanhang som man ingår i utanför hemmet.
- Vid inköp via internet ingår ofta bara hemleverans till dörren. Vissa brukare behöver också levande hjälp och stöd med att packa upp varorna.
- Vissa brukare kan bli missnöjda med att bara begränsas till en mataffär om kommunen sluter avtal med en mataffär/leverantör.

4. Resultat

4.1 Mataffärer med möjlighet till internetköp i Köping

Tabellen nedan visar de mataffärer som kan möjliggöra internetköp av dagligvaror i Köpings kommun. Tabellen visar även priset för hemleverans samt ytterligare villkor som gäller vid beställning av dagligvaror via internet.

Tabell 1 – Mataffärer med möjlighet till internetköp av dagligvaror

Ica-Maxi	Willys	MatHem.se
Plockning och hemleverans 139 kr	Endast ”hämta i butik”, 49 kr	Fri frakt vid beställning senast dagen innan,
”Hämta i butik”, 0 kr (plockning ingår)		Expeditionsavgift på 95 kr vid beställning under 700 kr

Ovannämnda mataffärer har olika priser för plockning och hemleverans av dagligvaror. Priserna varierar från 0 till 139 kronor beroende på beställningsform av dagligvaror:

- **Ica-Maxi** erbjuder både plockning och hemleverans. Denna service kan möjliggöra för hemtjänsten att slippa plockning och hemleverans av dagligvaror under förutsättning att brukaren betalar 139 kronor för servicen vid varje handlingstillfälle. Om man endast väljer ”hämta i butik” kostar det 0 kr, inklusive plockavgift.
- **Willys** erbjuder endast ”hämta i butik”. Denna service kan möjliggöra för hemtjänsten att endast slippa plockning av dagligvaror under förutsättning att brukaren betalar 49 kronor för servicen vid varje handlingstillfälle.
- **Mathem.se** erbjuder både plockning och fri frakt under förutsättning att brukaren handlar över 700 kronor annars tillkommer det en expeditionsavgift på 95 kronor vid varje handlingstillfälle. Denna nätbutik levererar dagligvaror till ett fåtal postnummer i Köping och det kan dröja flera dagar innan hemleverans sker.

En del kommuner som Karlshamn, Landskrona och Eskilstuna betalar tillkommande kostnader utöver brukarens inköpta dagligvaror.

5. Tid och kostnader

5.1 Nuvarande tid och kostnader för insatsen matinköp

Insatsen matinköp är en biståndsbedömd serviceinsats som är tidskrävande och kostsam. I Köpings kommun finns totalt 1093 hemtjänstbrukare vid kontroll i verksamhetssystemet Procapita i juli månad 2019 och av dessa är det 225 brukare som har beslut om matinköp.

Per månad rör det sig om 408 personaltimmar och en snitttid på 1 timme och 49 minuter per brukare vilket motsvarar en kostnad på 641,28 kr per inköpstillfälle då hemtjänstkostnaden är cirka 353 kronor per timme. Av tabellen nedanför framgår kommunens nuvarande tid och kostnader per månad och år:

Tabell 2- Nuvarande tid och kostnader för matinköp

	Antal brukare som har beviljats insatsen matinköp	Personaltimmar per månad	Snittid / brukare	Kostnad per inköpstillfälle då en hemtjänsttimme kostar cirka 353	Nuvarande kostnad per månad	Nuvarande kostnad per år
Totalt	225 brukare	408 tim	1,49 h	641,28 kr	144 288 kr	1 731 000 kr

5.2 Tid och kostnader vid övergång till inköp av dagligvaror via internet

Vid en övergång till beställning av dagligvaror via internet samt uppackning av varor och en uppskattad schablontid på 30 minuter hemtjänst för hjälp med allt detta så minskar antalet personaltimmar från 408 timmar till 112,5 timmar per månad och därmed kostnaderna, se tabellen nedan:

Tabell 3 – Tid och kostnader för matinköp vid övergång till internet

	Antal brukare med insatsen matinköp	Schablontid / inköpstillfälle	Personaltimmar per månad	Kostnad per månad då en hemtjänsttimme kostar 353	Kostnad per år vid övergång till internet
Totalt	225 personer	30 min	112,5 tim	39 700 kr	476 550 kr

Vid övergång till inköp av dagligvaror via internet kan kostnaderna minska från 1 731 000 till 476 550 kr per år och effektiviseringen blir då cirka 1 254 000 kr per år.

Tabell 4- Effektivisering vid övergång till internetbaserade matinköp i hemtjänsten

Nuvarande kostnad per år	Kostnad per år vid övergång till internet	Effektivisering per år
1 731 000 kr	476 550 kr	1 254 000 kr

Ovanstående är en beräkning utifrån möjlig tidsvinst och därmed minskade personalkostnader. Hänsyn måste också tas till merkostnader för exempelvis bilkostnader, plockavgift och hemleverans.

6. Förslag på organisering av matinköp inom hemtjänsten

6.1 Upphandling av leverantör

Genom att upphandla en leverantör blir det enkelt och smidigt för hemtjänstpersonalen att hantera beställningar då de beställer från samma internetsida och aktör till alla brukare.

Vid en upphandling kan kommunen också ställa särskilda krav på leverantören och utförda sanktioner om dessa krav inte följs. Kommunen kan även ställa krav på exempelvis utbildning av personalen och även att den butikspersonal som levererar dagligvarorna också hjälper till att plocka in varorna i hemmet.

Risken med att upphandla en mataffär kan bli att vissa brukare blir missnöjda med att bara begränsas till en mataffär vilket påverkar valfriheten för brukaren. Därför är det viktigt att inköp som sker med hemtjänstpersonal tillsammans med brukare i mataffär kvarstår som ett alternativ.

6.1.1 Kommunens kostnader vid upphandling av en leverantör som erbjuder både plockning och hemleverans av dagligvaror

Vid matinköp via internet åligger ofta en kostnad för plockning, expeditionsavgift eller hemleverans av varorna. För att kunna räkna på effektiviseringsmöjligheter vid införandet av matinköp via internet utgår vi från Ica-Maxi som erbjuder både plockning och hemleverans för 139 kronor per inköpstillfälle. Vi antar att kostnaden för Köpings kommun vid upphandling med en sådan leverantör blir 100 kronor per inköpstillfälle.

Vid befintliga inköp i dagsläget där hemtjänstpersonal själv går och handlar, är snitttiden 1 timme och 49 minuter vilket motsvarar en kostnad för kommunen på 641,28 kr per inköpstillfälle då hemtjänstkostnaden är cirka 353 kronor per timme. Den totala kostnaden beräknas uppgå till 1 731 000 kr per år.

Tabell 4. Befintliga kostnader per inköpstillfälle och år

Antal personer med insatsen inköp	Snittid/inköpstillfälle	En hemtjänsttimme	Kostnad per inköpstillfälle	Kostnad per år
225 personer	1,49 h	353 kr	641,28 kr	1 731 000 kr

Men om hemtjänsten endast ska beställa varorna via internet samt plocka in dem i hemmet och man räknar med en schablontid på 30 minuter för detta, blir den kostnaden 176,5 kronor per inköpstillfälle.

Totalt blir kommunens kostnad 176,5 kronor (schablontid 30 min) + 100 (aktörens plockavgift och hemleverans) = 276,5 kronor per inköpstillfälle. Den totala kostnaden beräknas då uppgå till 746 550 kr per år.

Tabell 5. Kostnader vid internetköp per inköpstillfälle och år

Antal Personer med insatsen inköp	Schablontid / inköpstillfälle	En hemtjänsttimme	Kostnad per inköpstillfälle	Aktörens kostnad för plock och leverans	Total kostnad per inköpstillfälle	Total kostnad per år
225 personer	30 min	353 kr	176,5 kr	100 kr	276,5 kr	746 550 kr

Så även om kommunen står för kostnaden för leverantörens plockning/hemleverans och hemtjänsten beställer via internet och packar upp varorna så gör kommunen en effektivisering i jämförelse med situationen idag dvs. 641,28 kr (nuvarande kostnad per inköpstillsfälle) – 276,5 kr (vid upphandling) = 364,78 kr i effektivisering per inköpstillsfälle.

Tabell 6. Effektivisering per inköpstillsfälle vid inköp via internet

Antal personer med insatsen inköp	Befintlig kostnad per inköpstillsfälle	Kostnad vid internetköp per inköpstillsfälle	Effektivisering per inköpstillsfälle
225 personer	641,28	276,5 kr	364,78 kr

Den totala effektiviseringen årsvis för kommunen vid en övergång beräknas uppgå till cirka 985 000 kr beräknat på en schablon tid på 30 minuter för hemtjänsten att beställa och packa upp varorna samt en uppskattad leveranskostnad på 100 kr per leverans där kommunen står för den kostnaden.

Tabell 7. Total effektivisering vid inköp via internet per år

	Antal personer med insatsen inköp	Besparing per inköpstillsfälle	Total effektivisering per månad	Total effektivisering per år
Inköp via internet	225 personer	364,78 kr	82 000kr	985 000 kr

6.1.2 Kommunens kostnader vid upphandling av en leverantör som endast erbjuder "hämta i butik"

För att kunna räkna på effektiviseringsmöjligheter vid införandet av matinköp via internet utgår vi från Willys som endast erbjuder "hämta i butik" för 49 kr per inköpstillsfälle. Vi antar att kostnaden för Köpings kommun vid upphandling med en sådan leverantör blir 40 kronor per inköpstillsfälle.

Vid befintliga inköp i dagsläget där hemtjänstpersonal själv går och handlar, är snitttiden 1 timme och 49 minuter vilket motsvarar en kostnad för kommunen på 641,28 kr per inköpstillsfälle då hemtjänstkostnaden är cirka 353 kronor per timme. Den totala kostnaden beräknas uppgå till 1 731 000 kr per år.

Tabell 8. Befintliga kostnader per inköpstillsfälle och år

Antal personer med insatsen inköp	Snittid/inköpstillsfälle	En hemtjänsttimme	Kostnad per inköpstillsfälle	Kostnad per år
225 personer	1,49 h	353 kr	641,28 kr	1 731 000 kr

Men om hemtjänsten ska beställa varorna, ”hämta i butik” samt plocka upp och man räknar med en schablontid på 45 minuter för detta, blir den kostnaden 264,75 kronor. Totalt blir kommunens kostnad 264,75 kronor (schablontid 45 min) + 40 kr (aktörens plockavgift) = 304,75 kronor per inköpstillfälle. Den totala kostnaden beräknas uppgå till 823 000 kr per år.

Tabell 9. Kostnader vid internetköp per inköpstillfälle och år

Antal Personer med insatsen inköp	Schablontid / tillfälle	En hemtjänsttimme	Kostnad per inköpstillfälle	Aktörens plockavgift	Kostnad per tillfälle	Kostnad per år
225 personer	45 min	353 kr	264,75 kr	40 kr	304,75 kr	823 000 kr

Så även om kommunen står för kostnader för beställning av varor, ”hämta i butik” samt uppackning gör kommunen en effektivisering i jämförelse med situationen idag dvs. 641,28 kr (nuvarande kostnad per inköpstillfälle) – 304,75 kr (vid upphandling) = 336,53 kr i effektivisering per inköpstillfälle.

Tabell 10. Effektivisering per inköpstillfälle vid inköp via internet

Antal personer med insatsen inköp	Befintlig Kostnad per inköpstillfällen	Kostnad vid internetköp per inköpstillfälle	Effektivisering per inköpstillfälle
225 personer	641,28 kr	304,75	336,53

Den totala effektiviseringen årsvis för kommunen vid en övergång beräknas uppgå till 908 000 kr beräknat på en schablontid på 45 minuter för hemtjänsten att själva beställa, göra transporten hem av varorna och packa upp samt en uppskattad plockningsavgift på 40 kronor per leverans där kommunen står för den kostnaden.

Tabell 11. Total effektivisering vid inköp via internet per år

	Antal personer med insatsen inköp	Effektivisering per inköpstillfälle	Total effektivisering per månad	Total effektivisering per år
Inköp via internet	225 personer	336,53 kr	75 700 kr	908 000 kr

6.2 Införa internetbaserade matinköp utan upphandling av leverantör

Kommunen kan även införa internetbaserade matinköp utan upphandling av en leverantör. Även om vi utgår från antagandet att kommunen betalar fullt pris för plockavgift och hemleverans finns ändå utrymme för en ekonomisk effektivisering för kommunen. Vi utgår igen från Ica-Maxi som tar 139 kronor för hemleverans av dagligvaror.

Om hemtjänsten ska beställa varorna via internet och packa upp dem och man räknar med en schablontid på 30 minuter för detta, blir den kostnaden 176,5 kronor per tillfälle.

Totalt blir kommunens kostnad 176,5 kronor (schablontid 30 min) + 139 (aktörens plockning och hemleverans) = 315,5 kronor per inköpstillfälle. Den totala kostnaden beräknas då uppgå till 852 000 kr per år.

Tabell 12. Kostnader vid internetköp per inköpstillfälle och år

Antal Personer med insatsen inköp	Schablontid / Inköpstillfälle	En hemtjänststimme	Kostnad per inköpstillfälle	Aktörens kostnad för leverans	Total kostnad per inköpstillfälle	Total kostnad per år
225 personer	30 min	353 kr	176,56 kr	139 kr	315,5 kr	852 000 kr

Så även om kommunen står för kostnaden för leverantörens plockning/hemleverans och hemtjänsten beställer och packar upp varorna så gör kommunen en effektivisering i jämförelse med situationen idag dvs. 641,28 kr (nuvarande kostnad per inköpstillfälle) – 315,5 = 325,78 kr i effektivisering per inköpstillfälle. Den totala effektiviseringen årsvis för kommunen vid en övergång beräknas uppgå till cirka 879 000 kronor.

Tabell 13. Total effektivisering vid inköp via internet per år

	Antal personer med insatsen inköp	Effektivisering per inköpstillfälle	Total effektivisering per månad	Total effektivisering per år
Inköp via internet	225 personer	325,78 kr	73 300 kr	879 000 kr

En sådan leverantör som Ica-Maxi erbjuder även ”hämta i butik” för 0 kronor per inköpstillfälle, inklusive plockavgift. Om hemtjänsten ska beställa varorna via internet, ”hämta i butik” samt packa upp dem och man räknar med en schablontid på 45 minuter för detta, blir den kostnaden 264,75 kronor. Totalt blir kommunens kostnad 264,75 kronor (schablontid 45 min) + 0 kr (plockavgift) = 264,75 kronor per inköpstillfälle. Den totala kostnaden beräknas uppgå till 715 000 kr per år.

Tabell 14. Kostnader vid internetköp per inköpstillfälle och år

Antal Personer med insatsen inköp	Schablontid /tillfälle	En hemtjänststimme	Kostnad per inköpstillfälle	Aktörens plockavgift	Kostnad per tillfälle	Kostnad per år
225 personer	45 min	353 kr	264,75 kr	0 kr	264,75	715 000 kr

Den totala effektiviseringen årsvis för kommunen vid en övergång beräknas uppgå till cirka 1 016 000 kronor.

Tabell 15. Total effektivisering vid inköp via internet per månad och år

	Antal personer med insatsen inköp	Effektivisering per inköpstillfälle	Total effektivisering per månad	Total effektivisering per år
Inköp via internet	225 personer	376,53 kr	84 700 kr	1 016 000 kr

6.3 Förvaltningen skapar egen "Inköpsenhet"

Man kan också se över möjligheten att förvaltningen skapar en "Inköpsenhet" och själv levererar dagligvaror till brukarna. För hemtjänstpersonalen kan detta alternativ innebära en förbättrad arbetsmiljö utan att behöva köa i kassan eller bära tunga kassar samt frigörs mycket tid och kompetens till omvårdnadsinsatser.

För brukaren kan innebära trygghet och god kontinuitet att samma enhet/personal har hand om dennes behov av matinköp.

6.3.1 Kommunens kostnader vid införandet av egen "Inköpsenhet"

Om kommunen bestämmer sig för att skapa egen "Inköpsenhet" kommer det krävas minst 6 medarbetare på heltid för att ta hand 225 brukares behov av matinköp.

Om vi utgår från att varje anställning kostar 700 000 kronor per år kommer denna enhet kosta 4 200 000 kronor vilket innebär att kommunen kommer att göra en förlust på cirka 2 469 000 kronor per år i jämförelse med situationen idag som kostar 1 731 000 kr per år.

Hänsyn måste även tas till driftkostnader som till exempel bilkostnader.

7. Diskussion

Utredningen visar på flertalet möjligheter och positiva effekter med internetbaserade matinköp såväl som en del saker man behöver ta i beaktande vid ett eventuellt införande.

Bland de främsta positiva effekterna kan nämnas att internetbaserade matinköp kan förbättra hemtjänstpersonalens arbetsmiljö i form av att dels slipper de bära tunga matkassar och dels kan de spara tid och fokusera på omvårdnadsinsatser.

Risken för felinköp och att kort och kontanter tappas bort eller missbrukas minskar med internetbaserade matinköp. Den ekonomiska säkerheten ökar för brukarna eftersom de inte behöver lämna ifrån sig kontanter eller kort till personalen. Brukarna får helt enkelt bättre kontroll över sina inköp.

En del brukare har stora omvårdnadsbehov. Vid ett införande av internetbaserade matinköp behöver man också fundera på uppackning av dagligvaror för de kunder som behöver hjälp med det.

Vid ett införande behöver man dock ta hänsyn till att en del äldre vill följa med till mataffären och handla dagligvaror. För många äldre kan det vara en viktig vardagsrutin som ger en känsla av sammanhang och för vissa personer kanske det är det enda sociala sammanhang som man ingår i utanför hemmet.

Datum
2019-09-05VON Bilaga § 69/2019
AU Bilaga §**Vård- och omsorgsförvaltningen**
Annette Lundblom, Verksamhetschef
0221-253 42
annette.lundblom@koping.se

Förslag till beslut om stadsbidrag för höjd dagpenning inom daglig verksamhet LSS år 2019

Möjlighet att rekvidera statsbidrag för 2019 för höjd habiliteringsersättning

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att under 2019 fördela medel till kommunerna i stimulansbidrag för habiliteringsersättning. Statsbidraget får användas av kommunerna i syfte att införa eller höja en låg dagpenning till dem som deltar i daglig verksamhet enligt LSS

Bidragets storlek

Enligt Socialstyrelsens fördelningsnyckel har Köping kunnat rekvidera 1 129 934 kr. Beloppet är framräknat utifrån antalet deltagare som finns i daglig verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) i kommunen. Köpings kommun har nu erhållit 576 128 kr extra efter omfördelning av ej rekviderat stadsbidrag, d.v.s. en total summa av 1 706 062kr.

Kommun	Fördelningsnyckel (kr)	Rekviderat belopp (kr)	Omfördelning av ej rekviderat statsbidrag som kommunen ville ta del av (kr)	Utförelse totalt för 2019 (kr)
Köpings kommun	1 129 934	1 129 934	576 128	1 706 062

Statsbidraget får rekvideras för:

- att införa dagpenning till dem som deltar i daglig verksamhet enligt LSS (habiliteringsersättning). Detta förutsätter att någon dagpenning inte betalas ut i dagsläget.
- att höja en låg dagpenning till dem som deltar i daglig verksamhet enligt LSS (habiliteringsersättning). Här avses själva höjningen och som statsbidraget är tänkt att finansiera.

Datum

2019-04-26

- att bibehålla en nivå på dagpenningen (habiliteringsersättning) som tidigare höjts med hjälp av statsbidraget. Här avses den dagpenning, samt nivån på denna, som till och med året innan det aktuella bidragsåret har finansierats av statsbidraget.

Socialstyrelsen betalar ut medlen under 2019 och de kan användas till och med den 31 december 2019. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition ställd till Socialstyrelsen. Under våren 2020 ska åiterrapportering ske till Socialstyrelsen hur medlen har använts under 2019.

De medel som inte har använts under perioden den 1 januari – den 31 december 2019 ska återbetalas till Socialstyrelsen. Kommunen kan bli återbetalningsskyldig om medlen inte används i enlighet med syftet för statsbidraget. Socialstyrelsen kommer att fakturera eventuellt återstående medel.

Länk till Socialstyrelsens hemsida om statsbidraget:

<https://statsbidrag.socialstyrelsen.se/kommuner/statsbidrag-habiliteringsersattning>

Förslag till beslut

Nämnden föreslås besluta att hela stadsbidraget på 1 706 062kr betalas ut till de som erhållit habiliteringsersättning i syfte att höja en låg dagpenning till dem som deltar i daglig verksamhet enligt LSS (habiliteringsersättning).

Utbetalning till de som uppbär habiliteringsersättning sker två gånger under år 2019, juli och december.

Informationsbrev skickas till berörda där det tydligt framgår att det är extra pengar som regeringen beslutat om och enbart gäller för år 2019.